

เอ็ม.เอ็น. โกเมน แม่เหล็กเบา ลูกสาวสายเดี่ยว!

MN Komain เป็นฟอนท์ตัวพื้นไทยหัวครึ่งวงกลม ทรงค่อนข้างผอม ที่สืบต้นตระกูลมาจาก ตัวเรียงพิมพ์ตะกั่วพาดหัวหนังสือพิมพ์ยุคเก่า

MN Komain, a recast in Unicode format of the old PostScript font EAC Komain by Manop Srisomporn. EAC Komain, in turn, descended from a phototype font that the same designer had reshaped from a metal display face called PongRong having narrow glyphs with pronounced thick and thin contrast. The original Komain had terminals with half-circular loops.

Another descendant of EAC Komain still in use is the Unicode face UPC Iris. A legibility issue with this face is in its Arabic numerals whose straight horizontal top and bottom strokes are found to reduce readability when set at smaller point sizes. Another flaw has to do with its excessive Bold width which is far too wide relative to its Regular. In DB's makeover, the numerals of the old Komain are redrawn using curved segments for the top and baseline strokes. Moreover, the numeral widths for Bold and Regular are set at the same distance in order to allow their proper vertical alignment when they are set in columns.

The addition of four more styles to the new family has been made possible by replacing thick-and-thin with even-weight strokes. Light, Regular, Medium and Bold, plus their corresponding italics, making up 8 styles, are thus added. Together with the original variable-stroke versions and italics, which made up four variants, the new MN Komain family now has a total of 12 styles. These are designated with tags to their names: TT for thick and thin, and EW for even weight.

The initials MN denote copyright sharing between Manop, the original PostScript font designer, and DB, the type foundry responsible for recasting them into Unicode for commercial distribution.

แบบตัวพิมพ์โกเมนเกิดขึ้นครั้งแรกเป็นตัวเรียงพิมพ์ด้วยแสง โดย อ.มานพ ศรีสมพร (ชื่อโกเมน, เพทาย, นพรัตน์ ฯลฯ เกิดขึ้นในยุคนี้ ตั้งโดยคุณนิรัตน์ เจริญผล วิศวกรจุฬาฯ ที่ร่วมงานสร้างตัวพิมพ์กับ อ.มานพ) เป็นการนำตัวเรียงพิมพ์ตะกั่วกลุ่มโป่งใหม่-โป่งรอง (ย้อนอ่านได้จาก DB PongRong) ตัวพาดหัวทรงผอมมาเพิ่มความกว้างให้ใช้งานได้ในขนาดพอyth์เล็กลง โป่งรองเดิมมีลักษณะเด่น 2 ข้อคือหัวทรงครึ่งวงกลมเพื่อประหยัดที่แนวนอน และมีเส้นหนักเบาคล้ายฟอนท์ Bodoni คือเส้นแนวตั้งหนาจัด เส้นแนวนอนบางจัด ต่างกันเห็นได้ชัด. ในโกเมนได้พยายามคงลักษณะเด่นของโป่งรองไว้ เพียงแต่ตัดทอนรายละเอียดบางอย่างให้เรียบง่ายขึ้น เช่นสโตรคปลายหางที่หนาของเครื่องบินอย่างไม้หันอากาศ, ไม้โท, ไม้ตรี, การันต์ ถูกลดทอนให้บางลง เพื่อไม่ให้ดูหนักจนเกินไป. ช่องระหว่างเส้นบน-ล่างของสระอิ ก็ถูกขยายขึ้นด้วยเหตุผลเดียวกัน.

อ็อ็อ็อ็ | ๒ ๗ + ๘
อ็อ็อ็อ็

ตัวโป่งรองต้นแบบ

อ็อ็อ็อ็ | ๒ ๗ + ๘
อ็อ็อ็อ็

โกเมน

เครื่องบนของ โกเมน โป่งกว่าของตัวโป่งรองต้นแบบ

ตัวคอมพิว 'โกเมน' จากหนังสือ 'ตัวอย่างอักษรคอมพิวเตอร์' บริษัท พับลิคโไฟด์และโฆษณา จำกัด หน้า 3 ใช้รหัสสั่งตัวว่า ซี 3 (สังเกตเลข 6 กับเลข 8 คล้ายกัน อ่านค่อนข้างยาก)

ตอนผมเพิ่งหัดอ่านหนังสือพิมพ์ จำได้ว่าเห็นตัวอักษรโป่งรองที่มีหัวครึ่งวงกลมตัวผอมๆ แบบนี้มาแล้ว เมื่อเริ่มทำงาน Graphic ใหม่ๆ เจอตัวโกเมนเข้าจึงรู้สึกเฉยๆ ไม่เหมือนกับ TomLight และอาจเป็นเพราะมันผอมจนเกินกว่าที่จะใช้เป็นตัวพื้น รวมทั้งน้ำหนักของมันก็ดูมากกว่า ๗.๕. คอมพิวยุคเดียวกัน รวมกับตัวเลขอารบิกซึ่งแม้จะดูทรงเหลี่ยมๆ (เส้นบน เส้นล่าง เป็นเส้นตรง แทนที่จะโค้งเหมือนเลขมาตรฐานตัวพื้นทั่วไป) เข้ากับตัวอักษรไทยได้ดีแต่อ่านยากในขนาดพอyth์เล็กๆ ผมจึงแทบไม่ได้ใช้โกเมนเลยเท่าที่จำความได้. โกเมนช่วงที่เป็นตัวคอมพิวมีเพียงตัว Regular ต่อมาเมื่อเข้าสู่ยุคฟอนท์ PostScript อ.มานพ จึงได้สร้าง EAC Komain โดยเพิ่มตัว Bold และชุดตัวเอนรวม 4 สไตล์.

ผมเคยเอาหลักการของโกเมนมาทำใหม่ เป็น DB Komol ชื่อโกมลจำง่ายๆ คือคล้ายโกเมนเพียงแต่กว้างกว่าและกัน บ, อ, ย โค้งมน (พ้องเสียงกับ มล) ไม่แบนเหมือนของโกเมนเดิม ทำให้ร่วมสมัยขึ้นมาหน่อย. ใน DB Komol เดิมผมได้ทดลองทำตัวเส้นบางไว้ด้วยเป็นแบบเส้นสม่ำเสมอเมื่อถูกใช้งานในหลายสื่อ พบว่าเส้นมันบางจัดทำให้แผ่วหายในขนาดเล็ก หรือหมักท่วมจนเส้นขาดได้ง่ายถ้าใช้ขนาดเล็กเป็นตัวเจาะขอบบนพื้นตาย. ผมได้นำมาสรุปทเรียนตอนทำ MN Komain แบบเส้นบางสม่ำเสมอในภายหลัง.

ฟอนท์ EAC Komain อาจไม่ถูกใช้มากเท่า UPC Iris ที่เหมือนกันแทบทุกประการ ตั้งแต่เป็นฟอนท์ PostScript จนปรับปรุงมาเป็น Opentype ในปัจจุบัน เพราะเนื่องจาก UPC Iris เป็นฟอนท์ที่ผูกพ่วงไปกับระบบปฏิบัติการของ Microsoft จึงกลายเป็นฟอนท์ของมวลมหาประชาชน จากเด็กนักเรียนทำรายงาน, ข้าราชการทำโปสเตอร์ภายในยื่นโรงพิมพ์ทุกระดับทั่วประเทศ. ดังนั้น แนวคิดในการทำ MN Komain ขึ้นใหม่ ผมจึงแทบไม่เปลี่ยนแปลงใดๆ กับตัวอักษรไทยโดยไม่จำเป็น เพื่อรักษาของดั้งเดิมที่ติดอยู่แล้ว

กขบคคตขงจจขชฌญฎฐฎฒณตตถทธณ

กขบคคตขงจจขชฌญฎฐฎฒณตตถทธณ

MN Komain TT (Regular, Bold)

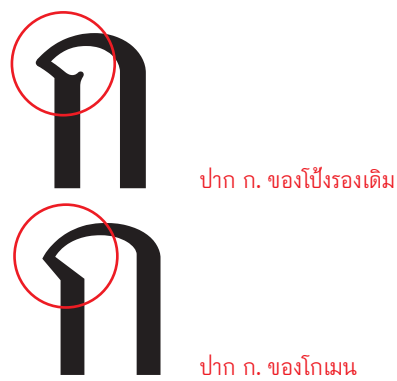
กขบคคตขงจจขชฌญฎฐฎฒณตตถทธณ

กขบคคตขงจจขชฌญฎฐฎฒณตตถทธณ

กขบคคตขงจจขชฌญฎฐฎฒณตตถทธณ

กขบคคตขงจจขชฌญฎฐฎฒณตตถทธณ

MN Komain EW (Light, Regular, Medium, Bold)

ปาก ก. ของโป้งรองเดิม

ปาก ก. ของโกเมน

คุ้นเคยอยู่แล้วไว้. จะมีสักกี่คนที่สังเกตเห็นความเปลี่ยนแปลงของตัว ว ที่กว้างกว่าเดิมเล็กน้อยถ้าผมไม่บอก (ของเดิม ว กว้างเท่ากับสระอา) ที่ตั้งใจแก้ไขจริงๆ ก็คือชุดตัวเลขอารบิกให้อ่านง่าย. ระหว่างที่สร้าง MN Komain จาก EAC Komain ที่เป็น PostScript ต้นฉบับ ผมเพิ่งสังเกตเห็นว่าตัวเลขต้นฉบับนั้น ชุด Bold มีความกว้างตัวพิมพ์ (Character Width) มากกว่าชุด Regular อย่างเห็นได้ชัด ซึ่งต่างจากมาตรฐานฟอนท์ตัวพื้นของ DB (ตั้งแต่ที่อยู่ในชุด DB#1) ที่จะต้องกว้างเท่ากันเพื่อแสดงผลทางบัญชีได้หลักตรงกัน. ดังนั้นจึงถือโอกาสแก้ไขพร้อมๆ กันกับรูปอักษร (Glyph) ของตัวเลขอารบิก. ส่วนตัวเลขไทยนั้นแม้จะทรงดูเหลี่ยมๆ แต่ก็อ่านง่ายจึงรักษาไว้ เพียงแค่ปรับแต่งความกว้างตัวพิมพ์ของทั้ง 2 น้ำหนักให้เท่ากันเท่านั้น.

นอกจากประสบการณ์ที่เคยมีในการเปลี่ยนตัวพิมพ์เส้นหนักเบาเป็นเส้นสม่ำเสมอใน DB Komol แล้วผมยังเคยทดลองเอา DB Narai มาทำเป็นเส้นสม่ำเสมอให้ เครือเนชั่น ใช้เป็น text ใน คมชัดลึก มาแล้ว. ผมจึงจินตนาการว่า ถ้า MN Komain มีตัวเส้นสม่ำเสมอให้เลือกใช้หลายน้ำหนัก น่าจะกลับมาดูร่วมสมัยได้. ว่าแล้วก็ให้ผู้ใช้ช่วยลงมือปรับเส้นนอนให้หนาปรับเส้นตั้งให้บางจาก Regular แล้วขยายครอบคร่าวออกไป. ผมให้ความสำคัญพิเศษกับตัวบางที่กะจะเป็นตัวพื้นโดยให้มันหนากว่าเส้นของตัว DB Komol Light เล็กน้อยให้ใช้งานได้ปลอดภัยขึ้น.

โกมล โกเมน

DB Komol Light

MN Komain EW Light

ที่ขนาดความสูงเท่าๆ กัน MN Komain EW Light เส้นหนากว่า DB Komol Light.

บปผลพพภมยรฤลภวศษหฬอฮ

บปผลพพภมยรฤลภวศษหฬอฮ

๐๑๒๓๔๕๖๗๘๙

๐๑๒๓๔๕๖๗๘๙

บปผลพพภมยรฤลภวศษหฬอฮ

บปผลพพภมยรฤลภวศษหฬอฮ

บปผลพพภมยรฤลภวศษหฬอฮ

บปผลพพภมยรฤลภวศษหฬอฮ

๐๑๒๓๔๕๖๗๘๙

๐๑๒๓๔๕๖๗๘๙

๐๑๒๓๔๕๖๗๘๙

๐๑๒๓๔๕๖๗๘๙

เดิมเป็น เส้นหนัก เส้นเบา

MN Komain TT

เกลาเสริม เป็นเส้น สม่ำเสมอ

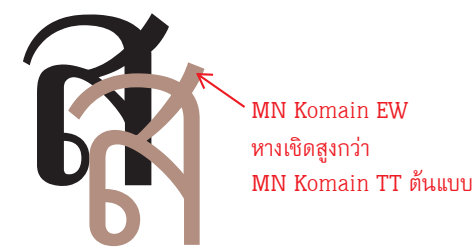
MN Komain EW

ลองชม ลองใช้ ตามใจเธอ

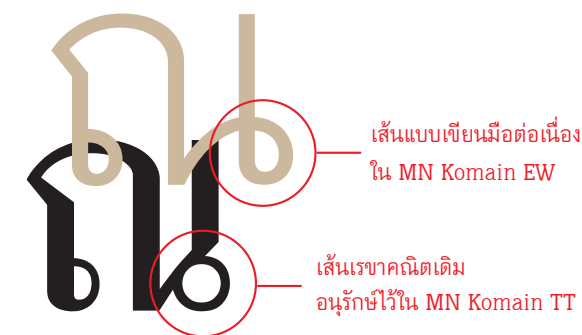
MN Komain EW Light

เบือเรื่อ ครอบคร้ว ตัว ‘โกเมน’

MN Komain EW Medium

MN Komain EW
หางขีดสูงกว่า
MN Komain TT ต้นแบบ

เส้นแบบเขียนมือต่อเนื่อง
ใน MN Komain EW

เส้นเรขาคณิตเดิม
อนุรักษ์ไว้ใน MN Komain TT

เมื่อจบชุดเส้นสม่ำเสมอผลเป็นที่น่าพอใจมากสำหรับ Light, Regular และ Medium ส่วนตัว Bold ของมันยังคงไม่ต่างไปจากตัวโกเมนเก่าหนัก เนื่องจากส่วนหัวอักษรยังคงต้องใช้เส้นบางเพื่อไม่ให้ดูตันนั่นเอง. ถ้าผมใช้งานเองในงานออกแบบหนังสือจะเอาตัว Light ใหม่เป็นตัวพื้น, Medium เป็นตัวเน้น. ส่วน Regular เอาไว้ใช้ตัวจั่วๆ บรรยายภาพ.

กว่าจะได้ชุดตัวเส้นสม่ำเสมอของโกเมนเป็นที่น่าพอใจ โดยเฉพาะตัว Regular และ Light นั้นมีจุดที่ต้องปรับแต่งเล็กๆ น้อยๆ ทว่าสำคัญอยู่หลายจุดที่นำกล่าวถึง. ตัวอย่างเช่น เมื่อทำเสร็จในขั้นแรกพบว่าตัว พ, ฟ ผอมเกินไป ตัว ข ดูใหญ่กว่า จ มากไป.

การแบ่งกลุ่มโกเมนเก่ากับใหม่ ผมริเริ่มเอาอักษรย่อ TT (Thick and Thin) กับ EW (Even Weight) มาใส่เต็มท้ายเข้าไป เป็น MN Komain TT กับ MN Komain EW ตามลำดับ และใช้กับฟอนท์อื่นๆ ที่ขยายครอบคร้วด้วยวิธีเดียวกันเป็นมาตรฐานใหม่ของ DB.

จากเมื่อก่อน เส้นหนักเบาที่อยู่กับสังคมไทยมานาน เดี่ยวนี้มีลูกสาวสายเดี่ยวเส้นสม่ำเสมอ ถึงจะดูเปรียบกว่า รุ่นแม่ แต่ยังสวยแบบไทยแท้ไม่พึ่งศัลยกรรมฟีน DNA!

จะไม่ทำความรู้จักได้อย่างไร!

id